

Asia: VN/1489/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaista kasvuyrittäjää ja yrittäjää koskevan sääntelyn uudistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne yrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

STTK kannattaa ehdotettua muutosta luopua y-tunnuksen jo tapahtuneesta rekisteröimisestä yrittäjän ensimmäisen oleskeluluvan edellytyksenä. Yritystoiminta voi vain poikkeustapauksissa olla tosiasiallisesti käynnissä Suomessa ennen kuin hakijalla on oleskelulupaa. Muutos voi ehkäistä tarpeettomia rekisteröintejä tilanteessa, jossa oleskelulupaa ei myönnetä ja keventää siten hallinnollista taakkaa.

STTK korostaa, että yrityksen rekisteröinnin tulee jatkossakin tapahtua välittömästi oleskeluluvan myöntämisen jälkeen.

STTK pitää tärkeänä, että yrittäjän oleskelulupaa ei käytetä työperäisen hyväksikäytön välineenä tilanteessa, jossa työntekomuoto on tosiasiallisesti työntekijä, eikä yrittäjä. Viranomaistoiminnassa tulisi näin ollen kiinnittää erityistä huomiota tilanteisiin, joissa työnantajavelvoitteita pyritään kiertämään naamioimalla työsuhteen määritelmän täyttävää työntekosuhdetta yrittäjätyöksi tilanteessa, jossa oleskeluluvan hakijalla ei ole tosiasiallisia edellytyksiä yritystoiminnan käynnistämiseen tai ylläpitämiseen Suomessa.

Viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota sellaisiin aloihin, joilla ulkomaalaisen työvoiman työperäisen hyväksikäytön todennäköisyys on kokemusten valossa suuri, kuten esimerkiksi marjanpoiminta-ala, maatalousala, siivouspalveluala, rakennusala sekä matkailu- ja ravitsemusala. Erityisesti kausityötä hyödyntävillä toimialoilla viranomaisvalvonta ei välttämättä ole riittävää luvan keston ollessa lyhyt, eikä jatkolupaa välttämättä haeta ollenkaan. Näin ollen lupaviranomaisen ennakoivalvonnan merkitys korostuu.

Lausuntonne kasvuyrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

STTK pitää perusteltuna yhdenmukaistaa kasvuyrittäjän oleskelulupaprosessia yrittäjän lupaprosessin kanssa. Vastaavasti kuin yrittäjän oleskeluluvan prosessissa, tulee kasvuyrittäjien kohdalla kiinnittää erityistä huomiota työperäisen hyväksikäytön riskiin sekä työsuhteisen työn naamoimiseen yrittäjämuotoiseksi työnantajavelvoitteiden kiertämistarkoituksessa.

Muut huomionne ehdotuksesta.

STTK:n keskeiset viestit:

- STTK kannattaa ehdotettua muutosta luopua y-tunnuksen jo tapahtuneesta rekisteröimisestä yrittäjän ensimmäisen oleskeluluvan edellytyksenä.
- STTK pitää tärkeänä, että yrittäjän oleskelulupaa ei käytetä työperäisen hyväksikäytön välineenä tilanteessa, jossa työntekomuoto on tosiasiallisesti työntekijä, eikä yrittäjä.
- STTK pitää välttämättömänä, että viranomaisprosessin kokonaisvastuu on koko maksullisen oleskelulupamenettelyn osalta Maahanmuuttovirastolla, myös hakijan muutoksenhakumahdollisuuden osalta.

Muut huomionne ehdotuksesta:

STTK ei vastusta Business Finlandin arvion sisällyttämistä osaksi maksullista oleskelulupamenettelyä, sillä arvio hakijan toiminnan luonteesta voi olla luotettavampaa laatia toimintaympäristön tuntevan julkisen toimijan toimesta. STTK korostaa, että osana oleskelulupamenettelyä tuotettavat osapäätökset tulee välttämättömänä laatia virkavastuulla Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimesta, joka on viranomaistaho, ei Business Finland Oy:n toimesta.

STTK pitää välttämättömänä, että viranomaisprosessin kokonaisvastuu on koko maksullisen oleskelulupamenettelyn osalta Maahanmuuttovirastolla, myös hakijan muutoksenhakumahdollisuuden osalta.

Lisätietoja STTK:ssa:

Taina Vallander, johtaja

taina.vallander@sttk.fi

Gylling Päivi
STTK ry.